

[Ahlmann-Ohlsen]

dene eksportører hertil til fælles fordel, risikerer vi at lægge kimen til yderligere sociale og politiske uroligheder. Og det er ikke lige dét, vi og Europa har mest brug for nu. Den omstillingsproces, som de østeuropæiske stater skal igennem, bliver ikke let, og de har behov for al mulig støtte.

Vi har også et stort ansvar i forhold til udviklingslandene. Den tredje verden skal hjælpes til at stå på egne ben, og der skal primært skabes udvikling via samhandel. Den tredje verden skal ikke holdes nede i fattigdom som følge af, at vi i den industrialiserede verden gemmer os trygt bag beskyttende toldmure. Tværtimod skal vi nedbryde de barrierer, som står i vejen for en friere verdenshandel.

Det Konservative Folkeparti støtter i denne forbindelse naturligt nok bestræbelserne på hurtigst muligt at opnå enighed om en GATT-aftale. Vi mener, at en sådan aftale er en forudsætning for, at vi kan få mere gang i en positiv udvikling i Østeuropa og i den tredje verden. At fjerne toldbarriererne vil naturligvis ikke være uden omkostninger for vores verden, men det er en investering i fremtiden. Reelt har vi intet valg, såfremt vi virkelig står bag ønsket om en fredeligere og mere stabil verden med større harmoni mellem Nord og Syd.

I Det Konservative Folkeparti mener vi heller ikke, at vi skal være blege for at stille krav om markedsøkonomi og privatiseringer. Planøkonomiske tiltag har på alle måder vist sig at være en dødssejler, og det vil kun gøre ondt værre og udskyde pinen at fortsætte ad den vej. Som modydelse for den hjælp, vi yder, skal vi stille krav om overholdelse af menneskerettigheder, beskyttelse af nationale mindretal og demokrati.

Der er også sikkerhedspolitiske grunde til at stille disse krav. Det er betydelig sværere for et demokrati end for et diktatur at påbegynde en konflikt. Det er derfor vigtigt, at vi sikrer os, at de nye stater i Øst samt landene i den tredje verden udvikles til stabile demokratier.

Netop udviklingen i menneskerettighedssituationen er positiv. Generelt har vi med murens fald og dermed de kommunistiske regimers endeligt i Østeuropa fået en lang række nye lande, som formelt er parat til at respektere menneskerettighederne. De kommende år skal efter vores opfattelse bruges til at cementere denne udvikling. Dermed er vi næsten et

samlet Europa, som kan lægge pres på de lande i verden, hvor det fortsat er forbudt eller forbundet med livsfare at tale imod styret.

Det er fortsat Det Konservative Folkepartis holdning, at Danmark utrætteligt og ved enhver given lejlighed skal gøre opmærksom på overtrædelser af menneskerettighederne og gøre vores til, at den diktatoriske styreform snart har undertrykt for sidste gang. Danmark er rundt omkring i verden ganske vist kendt som det lille land, men vi er også kendt som det land, hvor respekten for menneskerettighederne er indiskutabel.

Det har vist sig, at den gode udvikling, vi har oplevet i Østeuropa, også rummer sprængstof. Frihedstrangen blandt nationale etniske og kulturelle mindretal er stor. En del af disse mindretal ønsker selvstændighed. De vil ikke længere indordne sig under centralmagtens fangarme. Friheden skal være total frihed, og det er bl.a. disse stærke kræfter, der har ført til den blodige borgerkrig i det tidligere Jugoslavien.

Det er vores håb, at de mange fredsbestræbelser fra såvel EF og FN meget snart fører til et resultat. I modsat fald må verdenssamfundet finde andre måder til at lægge pres på borgerkrigens parter. Den krig skal snart stoppe – det skylder vi ikke mindst de mange tusinder, som i disse timer, disse dage og disse måneder er på flugt fra borgerkrigens rædsler i vores Europa.

Det er helt åbenbart, at udviklingen i det tidligere Jugoslavien må give anledning til den allerdybeste bekymring, og jeg tror for så vidt også, at den gør det ude omkring hos de danske familier. Ikke mindst med tanke på, at det tidligere Jugoslavien jo ikke er det eneste sted, hvor man har oplevet uroligheder under omkiftelserne i Øst, er der grund til bekymring.

Det er imidlertid tankevækkende, at netop ordet bekymring er det, der bruges mest, når vi taler om udviklingen i Østeuropa. Vi i Vesten er med rette bekymrede, når delinger foregår med voldsomme kampe og blodsudgydelser, men vi er minsandten også – og efter min opfattelse med urette – meget bekymrede, når skilsmissen foregår fredeligt, forholdsvis fredeligt, og uden den store dramatik, som det sker f.eks. i Tjekkosllovakiet. Ganske vist er Tjekkosllovakiet her i efteråret før lukketid et land, der som mange af de nye demokratier er præget af store modsætninger. De modsætninger